

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

นันธวัช นุนารณ, ฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Email: nuntawat@nsru.ac.th¹, thitinan.d@nsru.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิธิตำเนินการวิจัยมีขั้นตอน คือ การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา รุ่น 22 - 23 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 180 คน มีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้ 1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 2. จัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม 3. นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเครื่องมือแล้วนำไปแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำแนกเป็น 5 ด้าน 1) คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) คุณลักษณะด้านความรู้ 3) คุณลักษณะทางปัญญา 4) คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) คุณลักษณะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณลักษณะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81

คำสำคัญ : คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21, แนวทางการพัฒนา, กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิต

A Study of Characteristics of Graduates in the 21st Century in Educational Administration Program Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Nuntawat Nunart, Thitinan Duangsuwan

Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Email: nuntawat@nsru.ac.th¹, thitinan.d@nsru.ac.th²

Abstract

This research is a quantitative research. have a purpose To study the characteristics of graduates in the 21st century in the field of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. The method of conducting this research was to study the characteristics of graduates in the 21st century in the field of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. The sample group consisted of students in the Department of Educational Administration. Graduate Studies, Class 22 - 23, Academic Year 2021, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, with a total number of 180 persons, have a process for studying the characteristics of graduates in the 21st century in the field of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University as follows: by analyzing principles, concepts, theories and findings 2. Prepare the conclusions obtained from the study of concepts, theories, and research related to the characteristics of graduates in the 21st century to be used as a framework for questionnaire construction. 3. To present the interview form to experts for consideration. validate Appropriateness of the tools were then taken to questionnaire on characteristics of 30 graduates in the 21st century in the Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. The sample size was determined using Craigsie and Morgan's tables. Hands used for collecting data consisted of Questionnaire on the characteristics of graduates in the 21st century in the field of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. Analyze the data by averaging. standard deviation and content analysis

The results showed that Characteristics of graduates in the 21st century of students in the Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, classified into 5 aspects: 1. Moral and Ethical Attributes 2. Knowledge Attributes 3. Intellectual attributes 4. Interpersonal Characteristics and Responsibilities 5. Characteristics of numerical analysis, communication and use of information technology. Overall, it is at a high level. The mean was 4.14 and the standard

deviation was 0.73 when considering the assessment items. It was found that every item had a high level of evaluation results. The assessment items with the highest average were interpersonal and accountability characteristics. The mean was 4.27 and the standard deviation was 0.71. The assessment items with the lowest mean were intellectual characteristics. The mean was 3.91 and the standard deviation was 0.81

Keywords: Features of the 21st Century Graduate, Developmental approach, Developmental Features

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นอย่างมาก คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่มีการค้าเสรี กระบวนการประชาธิปไตย เทคโนโลยีสารสนเทศสังคม ซึ่งมีความผันผวน ซับซ้อนและคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทุกด้านที่จะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า เพราะการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการมีส่วนร่วมช่วยให้การดำรงชีวิตเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน โดยการให้สถานศึกษานำกรอบแนวคิด หลักสูตร จุดหมายและโครงสร้างที่สำคัญนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และในมาตรา 34 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ (วัชรินทร์ ศรีรักษา, 2554, น. 2)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องผลิตบัณฑิตทุกระดับ คุณวุฒิและสาขา ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดประชุมเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาของไทยให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้กำหนดเป้าหมายของกรอบ คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นหนึ่งในตัวจักรสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายดังกล่าวได้โดยการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตนักศึกษา ให้มีคุณภาพตามความต้องการของสถานประกอบการคนพร้อมทำงาน มีความรอบรู้ในทุกด้าน มีทักษะปฏิบัติในระดับสูง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะในการสื่อสารที่ดี เป็นต้น

ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 นั้น บัณฑิตต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ รอบด้าน มีหลักคิดทางวิชาการ มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติงานให้ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับโลกศตวรรษที่ 21 ได้ รวมทั้งมีทักษะการคิด ทักษะการดำรงชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ ทักษะในการสืบหาข้อมูล การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเรียนรู้ผ่านสื่อ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แม้จะมีการดำเนินการมาอย่าง

ต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันก็ยังพบจุดอ่อนในหลายประเด็น ประกอบด้วย ปัญหานโยบายของรัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งยังไม่มีความแน่นอนเกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชนและผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอนขาดความทันสมัย ไม่มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เท่าทันกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจากรายงานเกี่ยวกับการศึกษาไทย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ได้กล่าวถึงปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนากำลังคนไว้อย่างน่าสนใจ คือ 1) ผู้จบการศึกษาใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามลักษณะงาน สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องนำไปฝึกอบรมอีกอย่างน้อย 3-6 เดือน 2) กำลังคนที่ผลิตขาดคุณลักษณะด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นอย่างเพียงพอ เช่น ทักษะด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ความรู้ในการประยุกต์ใช้ตัวเลข ทักษะการคำนวณพื้นฐาน 3) กำลังคนที่ผลิตขาดคุณลักษณะที่สำคัญบางประการ เช่น การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาในงาน การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในงาน ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยัน และภาวะผู้นำ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, น. 15)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาบัณฑิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บัณฑิตในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ควรมีคุณลักษณะและความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่

อย่างมืออาชีพ ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตอบสนองความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้บัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา การศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรและสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยกำหนดขอบข่าย คุณลักษณะบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 ด้าน

- 1) คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2) คุณลักษณะด้านความรู้
- 3) คุณลักษณะทางปัญญา
- 4) คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5) คุณลักษณะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา รุ่น 22 -23 ปี การศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 180 คน โดยรุ่น 22 จำนวน 60 คน และ รุ่น 23 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา รุ่น 22-23 คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 123 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 22-23 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 123 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ รุ่น 22-23 ปีการศึกษา 2564 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21

2) จัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

3) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเครื่องมือแล้วนำไปเก็บข้อมูลนักศึกษา จำนวน 30 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert scale) เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) สร้างข้อกระทงคำถามจากคุณลักษณะบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21 ที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนพิจารณา เพื่อหาค่าความสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า ค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปจึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดพบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

3) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ไปหาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ

นักศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) พบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.97

4) นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ภาพรวมในแต่ละด้าน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.17	0.67	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.17	0.74	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.91	0.81	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.27	0.71	มาก
5. ด้านคุณลักษณะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	0.71	มาก
รวม	4.14	0.73	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการ

ค่าเฉลี่ย 0.00-1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณลักษณะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น	4.03	0.69	มาก
1.2 การมีระเบียบวินัย	4.19	0.67	มาก
1.3 การตรงต่อเวลา	4.11	0.63	มาก
1.4 ความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.35	0.69	มาก
รวม	4.17	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเสียสละและเห็นแก่

ประโยชน์ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านความรู้

2. ด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.1 ความสามารถในการเรียนรู้งานในหน้าที่	4.11	0.79	มาก
2.2 ความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานในหน้าที่	4.47	0.75	มาก
2.3 สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์	4.25	0.71	มาก
2.4 มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.71	มาก
2.5 เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่อง	3.89	0.74	มาก
รวม	4.17	0.74	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการ

ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านทักษะทางปัญญา

3. ด้านทักษะทางปัญญา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3.1 มีการวางแผนและสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	4.22	0.89	มาก
3.2 สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆที่ทำได้	3.76	0.77	มาก
3.3 ความสามารถในการตัดสินใจ	3.57	0.73	มาก
3.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.09	0.85	มาก
รวม	3.91	0.81	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวางแผนและสามารถ

ในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.1 ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน	4.71	0.77	มากที่สุด
4.2 ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	4.02	0.63	มาก
4.3 ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.21	0.75	มาก
4.4 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.14	0.69	มาก
รวม	4.27	0.71	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการ

ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5.1 ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์	4.31	0.67	มาก
5.2 ความสามารถในการใช้งาน Microsoft Office	4.21	0.79	มาก
5.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	4.23	0.69	มาก
5.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร	4.05	0.69	มาก
รวม	4.20	0.71	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินพบว่าทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครสวรรค์ วัดอุปประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์นั้นมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลให้นักศึกษามีคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของตันติกร ขุนาพรหม (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน เพื่อสร้างกรอบแนวคิด ได้กรอบแนวคิด ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และด้านทักษะชีวิตและการทำงาน โดยสรุป มีตัวบ่งชี้และตัวแปรจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์กับทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตัวบ่งชี้เหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิต มหาวิทยาลัยของรัฐ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตันติกร ขุนาพรหม. (2558). *การพัฒนาตัวบ่งชี้
ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับ
ปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*.
มหาสารคาม: การศึกษา, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

เพลินพิศ ศิริสมบุญ. (2558). *คุณลักษณะบัณฑิต
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
ประจำปีการศึกษา 2556-2557*. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก.

วรรณวิภา จัดชัยและคณะ. (2553). *รายงานการ
วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของบัณฑิต
และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏตามทัศนะของ
ผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวน
ดุสิต.

วัชรินทร์ ศรีรักษา(2554).*การจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์โดยใช้รูปแบบการ
สอนแบบซิปปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1*. ขอนแก่น:มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559).
*สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนว
ทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค
Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.

Best, J.W. (1977). *Research in Education*.
3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey:
Prentice Hall, Inc.

Likert, R. (1967). *The human organization:
Its management and value*. New York:
McGraw-Hill.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970).
Determining sample size for research
activities. *Educational and Psychological
Measurement*, 30(3), 607–610.